

men man kan af Forholdene blive tvunget dertil, idet det Kvantum, som er fornødent til Befolkningens Forsyning, jo maa tilvejebringes. Hvad der har gjort det vanskeligt at faa det fornødne Kvantum tegnet, er for det første dette, at der ikke er nogen Pligt for Landbrugere til at levere Kartofler. I Kornloven for 1916—17 fandtes en Bestemmelse om, at Jordbrugerne var pligtige at aflevere Kartofler til Kommunernes Forsyning, men en saadan Bestemmelse mangler i den gældende Kornlov. Dette er en af Grundene til, at det fornødne Kvantum ikke har kunnet tilvejebringes. Jeg tror ligeledes, at den Fremgangsmaade, man har valgt, ikke har været saa heldig, idet det har skabt nogen Usikkerhed, at baade Kommuner og Stat samtidig agiterer for at faa Kartofler til de Priser, som er anførte i Kornloven, plus Overprisen af 5 Kr. pr. Tønde. Dette har fremkaldt en Slags Konkurrence, og den har bevirket, at Landmændene har været noget tilbageholdende med at levere, fordi de mente som saa, at der maaske kom endnu bedre Tider med Hensyn til Kartoffelpriserne. Hvad der fremdeles i høj Grad har bidraget til det fremkomne Resultat, er de Opkøb, der er foretagne af Kartoffelmelsfabrikkerne til Priser, som ligger over dem, her er Tale om. Der er af disse betalt højere Priser end 12 Kr. pr. Tønde, og Kartoffeldyrkerne har ment, at naar Kartoffelmelsfabrikkerne betalte en højere Pris end 12 Kr., var det muligt, at denne Pris ogsaa kunde overstiges for Leveringer til Stat og Kommune. Det har i hvert Fald vist sig at være meget vanskeligt for Kommunerne at faa de fornødne Kartofler tegnet.

Det vilde efter min Mening være et stort Gode, om Kommunerne selv sikrede sig Kartofler i Stedet for at skulle have dem gennem Ernæringsraadet. For det første vilde man derved i mangfoldige Tilfælde spare Transportomkostninger, og det vilde være behageligere baade for Modtagerne og for Sælgerne, at der blev kontraheret med Kommunerne. Jeg forstaaer ikke rigtig den Meddelelse, der nylig er udgaaet fra Ernæringsraadet til Kommunerne. Det er i Kornlovens § 11 forudsat, at Kommunerne kunde faa det fornødne Kvantum Kartofler gennem Ernæringsraadet, og nu er der udgaaet Meddelelse til Kommunerne om, at de fra Ernæringsraadet kan faa de fornødne Kartofler, naar de indsender Begæring derom, men rigtignok til andre Priser, end man

fra Kommunernes Side har forudsat, at man kunde faa disse Kartofler til. Da Spørgsmaalet blev omtalt her i Tinget under Behandlingen af Kornlovforslaget, spurgte jeg den højtærede Indenrigsminister, hvorledes han tænkte sig det Forhold ordnet med Ernæringsraadets eller Statens Indkøb af Kartofler og senere Leverancer herfra til Kommunerne, om det var at forstaa saaledes, at Kommunerne fik Kartoflerne til den Pris, der var antydnet i Kornloven, nemlig straks i Efteraaret til 7 Kr. pr. Tønde, og at Staten saa betalte Overprisen af 5 Kr. Dertil svarede den højtærede Indenrigsminister — med Formandens Tilladelse maa jeg maaske læse et kort Brudstykke op af Rigsdagstidende —: „Meningen er altsaa, at der skulde sikres Kommunerne ved denne Kontrakt, som Staten slutter med Landbrugerne om Levering til en i Lovforslaget angivet bestemt fast Pris plus en Godtgørelse, at de næste Aar kunde faa Kartofler til de her nævnte Priser, hvilket de har haft Vanskelighed ved i Aar, og Tillæget betaler Staten i den dobbelte Hensigt at give det mindre Landbrug denne Fordel og sikre Kommunerne deres Kartofler til rimeligere Priser, end de har faaet dem til i indeværende Aar.“ Herefter følte jeg mig beroliget, idet jeg mente, at saa kunde Kommunerne gaa ud fra, at de vilde kunne faa Kartofler fra Staten til en Pris af 7 Kr. pr. Tønde, idet Staten betalte Overprisen — de 5 Kr. pr. Tønde. Nu er der imidlertid fra Ernæringsraadet tilgaaet Kommunerne Meddelelse om, at de vel vil kunne faa det fornødne Kvantum Kartofler gennem Ernæringsraadet, men at de maa betale 9 Kr. pr. Tønde paa Sælgerens nærmeste Jernbanestation og 10 Kr. pr. Tønde ved Modtagerens nærmeste Havn. Det er jo ikke saa lidt over den Pris, som man fra Kommunernes Side havde regnet med, og som man, synes jeg, var berettiget til at regne med, at man kunde faa Kartoflerne til, efter de Udtalelser, den højtærede Minister fremsatte ved Kornlovforslagets Behandling her i Tinget. Det er ikke saa lille en Overpris, naar man skal op paa 3 Kr. mere for en Tønde Kartofler, og navnlig kan det være, at adskillige Kommuner har regnet med, at de skulde kunne sikre Forbrugerne Kartofler til en Pris af 7—8 Kr. pr. Tønde, medens det nu bliver et betydelig højere Beløb.

Det er for øvrigt ganske mærkeligt, at det i et Aar som dette, i hvilket der er avlet saa mange Kartofler som sikkert aldrig